

Lysbilde 1

- Jeg vil begynne med å takke prosjektgruppen for det arbeidet dere har lagt ned og for den meget interessante rapporten dere har laget. Jeg vil også takke for invitasjonen til denne erfaringskonferansen. Jeg har fulgt innleggene så langt med stor interesse.
- En god og oppdatert virkelighetsforståelse av både muligheter og utfordringer må ligge i bunn for handlingsstrategier og virkemidler for å øke innovasjonstakten i Nord-Norge.
- Etter mitt skjønn er arbeidet i Innovasjonsløft Nord et vesentlig bidrag i så måte.
- KRD er imponert over måten dere har utført arbeidet i Innovasjonsløft Nord på, i et tett samarbeid mellom representanter for både næringsliv, kunnskapsmiljøer og virkemiddelaktører. Det at prosjektgruppen har vært så bredt sammensatt, gir trygghet for at analysen og anbefalingene ivaretar og bygger på ulike ståsteder, roller og erfaringer ifht. landsdelen sine innovasjonsutfordringer.
- Særlig er det viktig at nøkkelaktører fra næringslivet selv ("de som har skoene på") har vært de sentrale drivkreftene.

- Jeg er invitert hit for å snakke om regjeringens distrikts- og regionalpolitikk, men jeg regner med dere har forventninger til at jeg snakker mest om hvordan vi konkret vil følge opp anbefalingene fra Innovasjonsløft Nord. Jeg kommer til å snakke om begge deler.

Lysbilde 2

Stortingsmelding nr. 21 (2005-2006)
"Hjarte for heile landet"

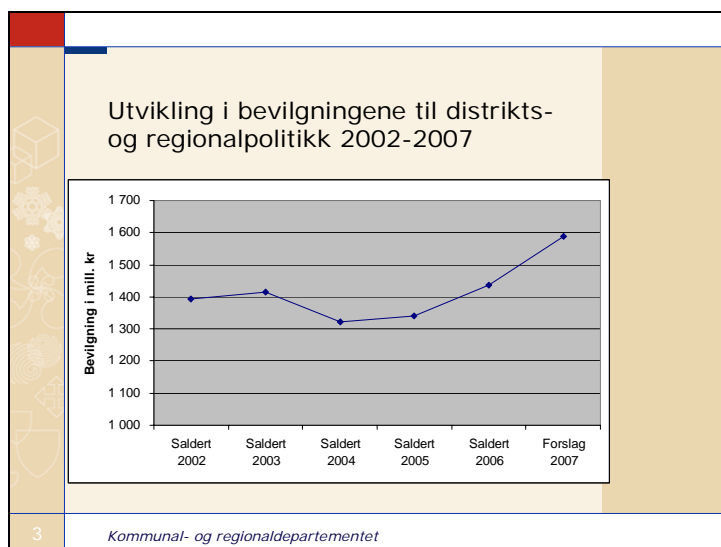
- Reell valgfrihet i valg av bosted
- Ta heile landet i bruk, utnytte potensialene
- Økt verdiskaping og styrket lokal og regional vekstkraft

2 Kommunal- og regionaldepartementet

- Det overordnede målet i distrikts- og regionalpolitikken er å legge til rette for likeverdige levekår i hele landet og opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret. Det skal være en balansert utvikling mellom by og land. Regjeringen vil at folk skal kunne bo der de ønsker og vil legge grunnlaget for å ta hele landet i bruk.
- Økt verdiskaping og styrket lokal og regional vekstkraft er både et virkemiddel og et mål i seg selv.
- Stortingsmeldingen om distrikts- og regionalpolitikken, "Hjarte for heile landet", som ble lagt fram i vår, er regjeringens konkretisering av hvordan vi vil jobbe for å nå målene i distrikts- og regionalpolitikken.
- **Stortingsmeldingen er et handlingsprogram for hele stortingsperioden. Distriktsløftet vil bli gjennomført hvert år i de årlige budsjettene**
- **Meldingen inneholder konkrete tiltak på mange politikkområder for å fremme**
 - Arbeidsplasser der folk bor
 - Likeverdig tjenestetilbud

- Attraktive steder
 - Vekstkraft og innovasjon i næringslivet
- **Differensiert arbeidsgiveravgift** blir gjeninnført fra 1. januar. Dette er den viktigste distriktpolitiske ordningen for næringslivet og arbeidsplassene i distriktene, ikke minst i Nord-Norge, som har den største avgiftsfordelen. Men den virker best i samspill med andre og virkemidler.
 - Kvaliteter som er knyttet til bestemte steder og miljø blir stadig viktigere som grunnlag for næringsutvikling og som konkurransefaktor.
 - Vår politikk skal bygge opp under en målrettet satsing på å utvikle næringsvirksomhet ut fra regionale fortrinn. **Nord-Norge er stort og variert** – det må det tas høyde for.
 - Vi mener at det offentlige skal bidra til å bygge opp under konkurransedyktige lokale og regionale nærings- og innovasjonsmiljø i hele landet. Det offentlige virkemiddelapparatet har f.eks. en viktig rolle i å medvirke til å få et gjensidig forsterkende samspill mellom bedrifter og mellom bedrifter og kompetansemiljø.
 - Regjeringen har også vært klar på at **nordområdene** er det viktigste strategiske satsingsområdet i årene som kommer. Ikke minst vil legger vi vekt på at nordområdesatsinga også handler om å øke og utvikle aktiviteten på land i Nord-Norge. Dette gjelder særlig potensialet for ringvirkninger av økt petroleumsaktivitet i nordområdene, men også utviklingen i forhold til fiskeriressursene og utvikling av eksisterende næringsliv innenfor en rekke bransjer. Å utløse ringvirkninger på land av petroleumsaktiviteten er lite berørt i Innovasjonsløft Nord, men dette perspektivet er også viktig å legge til grunn for det videre arbeidet.

Lysbilde 3

Regjeringen har allerede levert i 2006 og vil fortsette i 2007

Vi styrker både fylkeskommunenes handlingsrom for å drive regional utvikling og de nasjonale virkemidlene for innovasjon, entreprenørskap og bedriftsutvikling

Bevilgningen til fylkeskommunene har økt med over 250 mill kr i forhold til 2004-2005

(Beløpene er i nominelle kroner.)

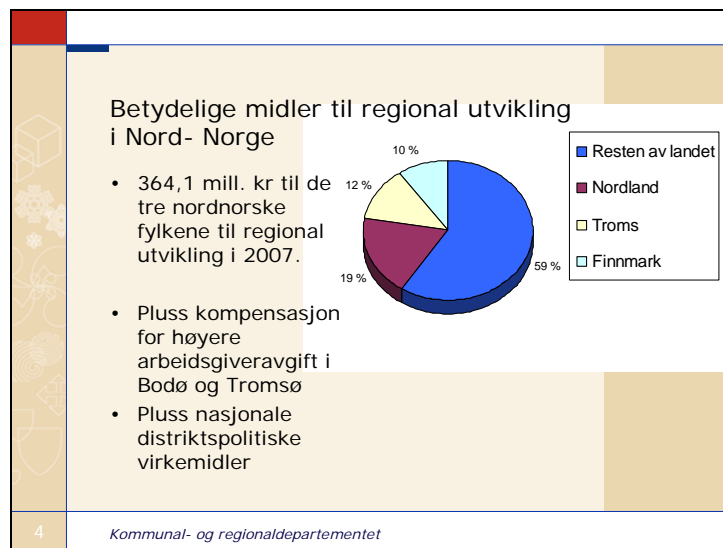
Bevilgninger til **kompensasjon for differensiert arbeidsgiveravgift** er holdt utenfor (men dette blir store midler i Tromsø og Bodø i de kommende årene).

Utviklingen i bevilgningene i millioner kroner:

<i>Saldert 2002</i>	<i>Saldert 2003</i>	<i>Saldert 2004</i>	<i>Saldert 2005</i>	<i>Saldert 2006</i>	<i>Forslag 2007</i>
<i>1 394</i>	<i>1 414</i>	<i>1 321</i>	<i>1 339</i>	<i>1 438</i>	<i>1 590</i>

(hoveddelen av midlene fordeles til fylkene, se neste foil)

Lysbilde 4

- **Statsbudsjettet for 2007** følger opp distriktsmeldinga og gir et vesentlig bidrag til å styrke innovasjonsarbeidet i Nord-Norge.
- Nord-Norge er allerede den høyest prioriterte landsdelen med hensyn til tildeling av distrikts- og regionalpolitiske midler til bedriftsstøtte, tilrettelegging for næringsutvikling og utvikling av attraktive steder.
- I 2007 vil **Nordland disponere 212,4 millioner kr, Troms 140, 4 millioner kr og Finnmark 111,3 millioner kr** til regional utvikling.
- Det vil i årene framover (2007-2013) også komme betydelige midler som **kompensasjon for høyere arbeidsgiveravgift i Bodø og Tromsø** (post 61) . Vi snakker her om flere hundre millioner kroner per år. Dette gir svært store muligheter for tiltak i og rundt Bodø og Tromsø som vil ha varig positiv betydning for hele landsdelen.
- **Dette viser at Nord-Norge har et betydelig økonomisk grunnlag for å løfte innovasjonsevnen i landsdelen**
- I tillegg bevilger KRD betydelige midler direkte til Innovasjon Norge, SIVA og Forskningsrådet til innovasjonstiltak, der det distriktpolitiske virkeområdet (inkl. hele Nord-Norge) er prioritert.

- Nord-Norge har også mange små og sårbare lokalsamfunn. Jeg vil derfor også nevne at Regjeringen har lagt opp til en kraftig forsterkning av innsatsen for småsamfunn i 2007. Vi ønsker spesielt å støtte opp under samfunnsentreprenører som vil noe med lokalsamfunnet sitt, og prøve ut nye måter å jobbe på.

- **Så til sluttrapporten fra Innovasjonsløft Nord:**
- Innovasjonsløft Nord ble etablert som et prosjekt våren 2004. Målet har vært å gi en analyse av sentrale drivkrefter og utfordringer og å utarbeide konkrete forslag som kan bidra til en styrket innovasjonsgrad i Nord Norge.
- Sluttrapporten gir en meget interessant analyse av sentrale faktorer og utfordringer som arbeidsgruppen mener har betydning for innovasjon i landsdelen.
- **Rapporten sier at flere av de nye virkemidlene som allerede er i bruk fra vår side er bra og bør brukes enda mer. Jeg har særlig merket med den positive omtalen av bl.a. Norwegian Centres of Expertise og ARENA.**
- **Men rapporten er også tydelig på at det samlede settet av dagens virkemidler og virkemiddelbruk ikke er tilstrekkelig egnet** for å møte dagens utfordringer i Nord-Norge i forhold til innovasjon.
- Det pekes gjennomgående på at det å utvikle **bedre nettverk, flere samarbeidsarenaer og sterkere markedsorientering** er en hovedutfordring.
- Dette tror jeg er en veldig viktig "diagnose". Det som kanskje er enda tydeligere i Nord-Norge som landsdel, sammenlignet med andre deler av

distrikts-Norge, er at dere har **mange små og tynne nærings- og kompetansemiljøer med til dels ekstremt lange avstander** mellom seg.

- Bedrifter med utviklingsprosjekter og gründere har ofte behov for ekstern kompetanse, nettverk og risikovillig kapital for å vokse og gi nye arbeidsplasser.
- Rapporten peker da også på at **små gründere og investorer mangler møteplasser**. Etablering av regionale Business Angels Networks (BAN) gir gründere og investorer en slik møteplass.
- IN og andre jobber allerede med å finne gode prosjekter og gründere i Nord-Norge. KRD er kjent med at det er etablert regionale BAN, møteplasser og investornettverk som bl.a. Connect Nord-Norge der entreprenører, gründere og vekstbedrifter kobles opp mot kompetanse og kapitalmiljø. Dette er altså startet opp, men det er trolig behov for å gjøre mye mer på dette området etter hvert. Det har sikkert IN også synspunkter på.
- Rapporten mener det er stort behov for økt **markedsorientering** i innovasjonsprosjekter i landsdelen. **Kan det gjøres mer her innenfor eksisterende virkemidler?**
- **Rapporten fra Innovasjonsløft Nord er et vesentlig innspill til å drøfte konkrete handlingsstrategier og prioriteringer av innsats framover.**
- Virkemiddelaktørene, fylkeskommunene som regional utviklingsaktør og KRD bør derfor nå sammen med nøkkelaktører i næringslivet ha **en skikkelig gjennomgang av hele virkemiddelsettet**. Vi vil svært gjerne trekke på dere som har sittet i Innovasjonsløft Nord-gruppen også i den videre oppfølgingen. Dere er en viktig ressurs.
- En slik gjennomgang vil være viktig for å se om midlene kan anvendes enda mer treffsikkert i forhold til dagens utfordringer og muligheter.

Lysbilde 6

Oppfølging av innovasjonsarbeidet i Nord- Norge

- Oppfølging på både kort og lang sikt
- Gjennomgang av hele virkemiddelsettet
- Læring fra piloter
- Mer penger til ARENA og NCE allerede i år.

6 Kommunal- og regionaldepartementet

- Kvaliteter som er knyttet til bestemte steder og miljø, blir stadig viktigere som grunnlag for næringsutvikling og som konkurransefaktorer. Innovasjons- og nyskappingsarbeidet må være en viktig del av en aktiv nordområdepolitikk
- **Regjeringen** har tenkt å fortsette med å bidra til mer og bedre innovasjon i Nord-Norge, både gjennom å ta initiativ til en **felles prosess for å re-tenke virkemiddelbruk** og med å **bidra med katalysatorpenger** til å stimulere til denne prosessen på kort sikt. Her er det viktig ikke å stoppe opp.
- I sluttrapporten foreslås det å bl.a. å satse mer på virkemidler som Arena og NCE. Dette er gode og sentrale tiltak som vil kunne bidra til å styrke nordnorsk verdiskaping. **Det finnes pr i dag ingen NCE-er nord for Trøndelag**, men det er næringsmiljøer i Nord-Norge som av virkemiddelaktørene betegnes som aktuelle for NCE på sikt.
- Vi vil aldri kompromisse på at det er det beste av det beste som skal dyrkes fram i NCE-programmet, men vi er opptatt av å **styrke rekrutteringsgrunnlaget for NCE** gjennom bruk av andre tilgrensende og ”pre-kvalifiserende” virkemidler som Arena.

- **KRD vil derfor allerede i år (2006) øke bevilgningen til Innovasjon Norges arbeid med Arena/NCE med om lag 2 mill kroner.** Dette gir rom for å kunne styrke innsatsen mot miljøer i Nord-Norge, som også vil kunne være kandidater i kommende kvalifiseringsrunder for NCE.
- **Også i 2007 kan det være aktuelt for KRD å bruke noe midler til spesielt å støtte opp under prosessen med å følge opp Innovasjonsløft Nord.**
- **Vi må imidlertid tenke langsiktig om det er aktuelt å ta større grep.**
- Vi er alltid villige til å diskutere gode virkemidler, men før vi eventuelt legger enda mer penger oppå de eksisterende, mener jeg det er vesentlig å ta en skikkelig gjennomtekning av det virkemiddelsettet som er etablert over lang tid.
- Det er tross alt store midler som går til utviklingsarbeid, herunder innovasjon, i landsdelen allerede. Og virkemidlene er betydelig styrket under denne regjeringen.
- **Pilotprosjektene** som er igangsatt som del av Innovasjonsløft Nord og læringsarenaen som er etablert, og som finansieres innenfor rammene av tilsagn gitt til Innovasjonsløft Nord i 2006, vil forhåpentligvis gi viktig læring ifht. innretting av videre satsing på innovasjon i Nord- Norge.
- **Med utgangspunkt i både rapporten fra Innovasjonsløft Nord og de framtidsmuligheter som petroleumsressursene utenfor kysten av Nord-Norge gir, er dette et riktig tidspunkt for å ha en bred gjennomgang av hele virkemiddelsettet.**
- Nå er det opp til både departement, virkemiddelapparat og fylkeskommunene å gjøre bruk av de analysene og anbefalingene dere har gitt og som presenteres i sluttrapporten som vi formelt nå har fått overlevert. Vi starter på denne prosessen i dag.
- **Igjen; takk for innsatsen og et meget godt utført arbeid. Jeg håper vi kan trekke på innsikten og engasjementet dere har dere også i fortsettelsen!**